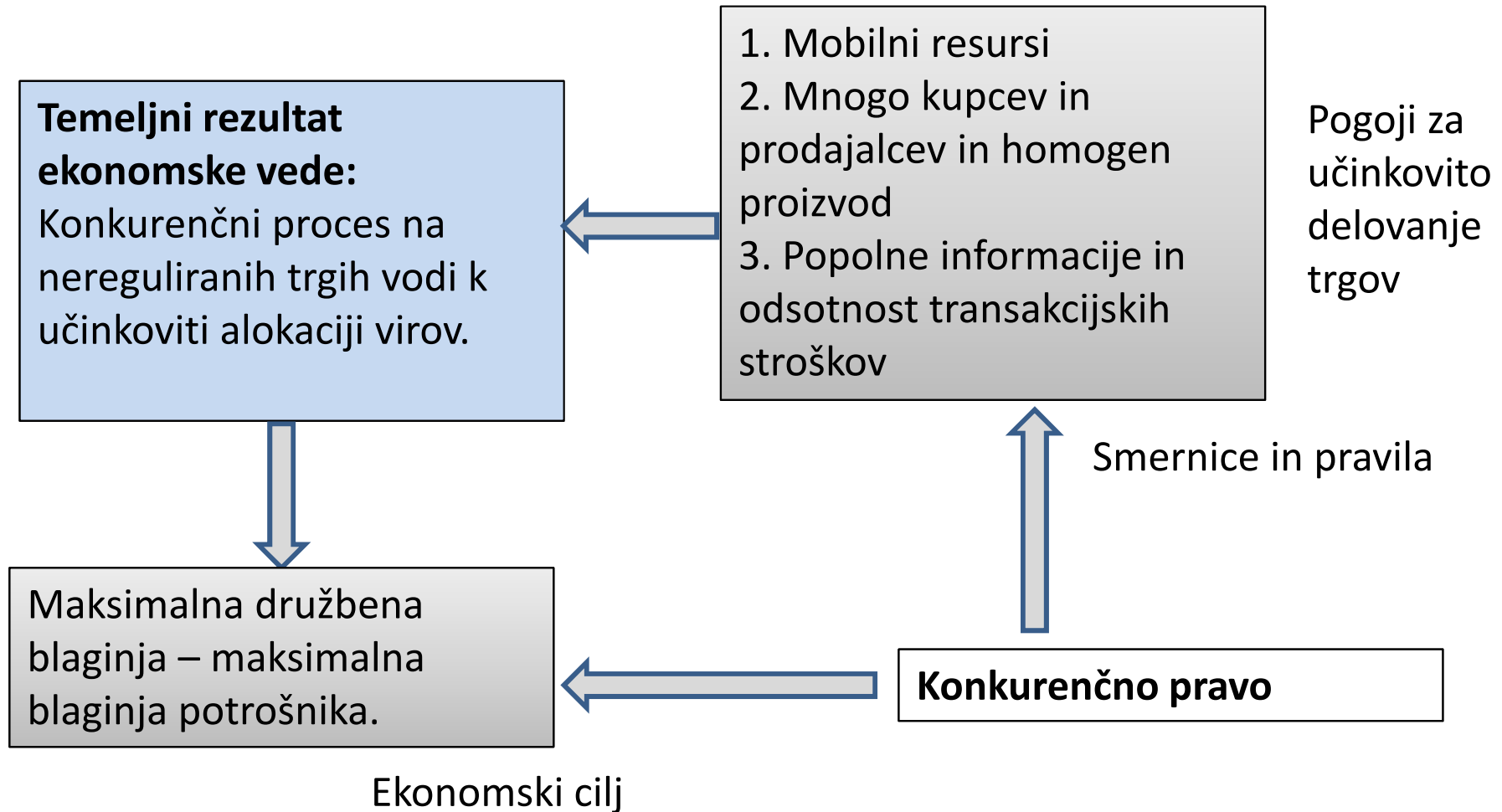

Vloga ekonomije v konkurenčnopравnih postopkih pred sodišči

Gregor Langus

Konkurenčno pravo in ekonomija

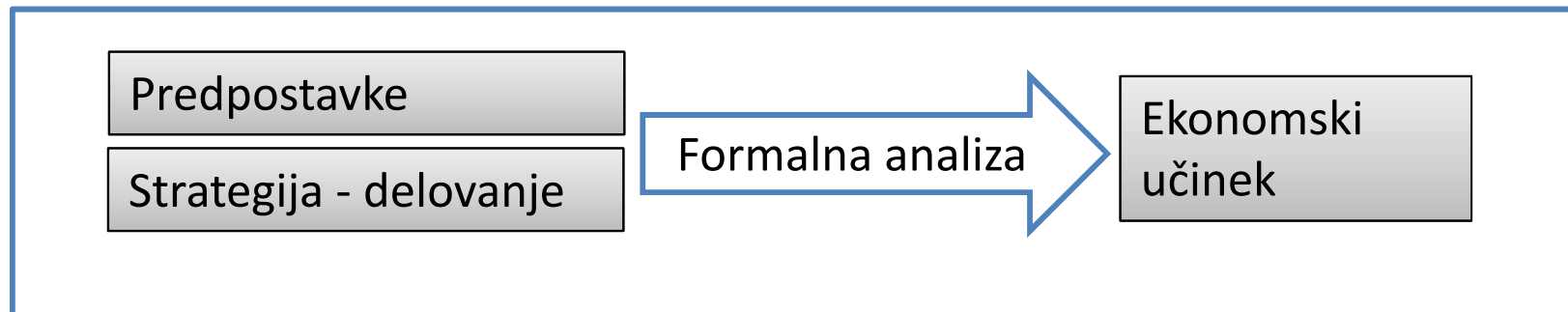

Posner (1999)

„There is a remarkable isomorphism between legal doctrine and economic theory. The isomorphism becomes an identity when, as in antitrust, (but not only there), the law adopts an explicitly economic criterion of legality“.

Vloga ekonomske analize

Theory of harm

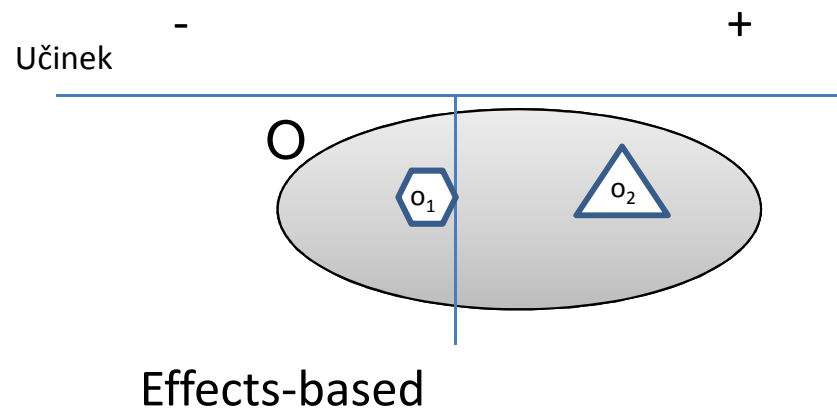
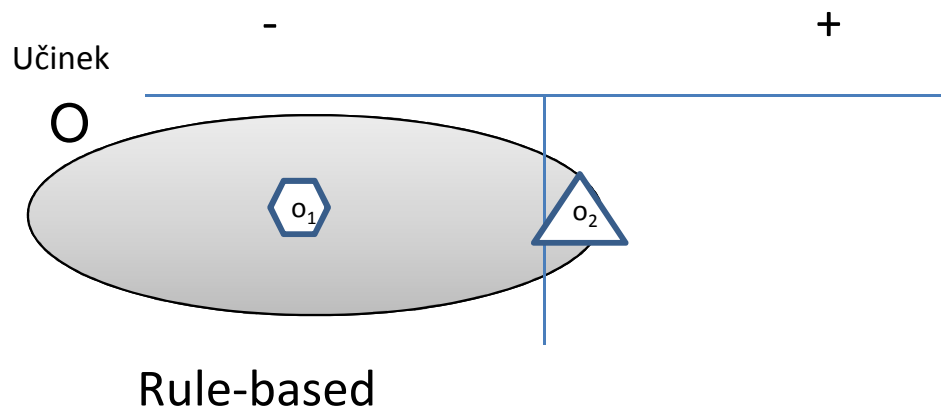

Ekonomska analiza:

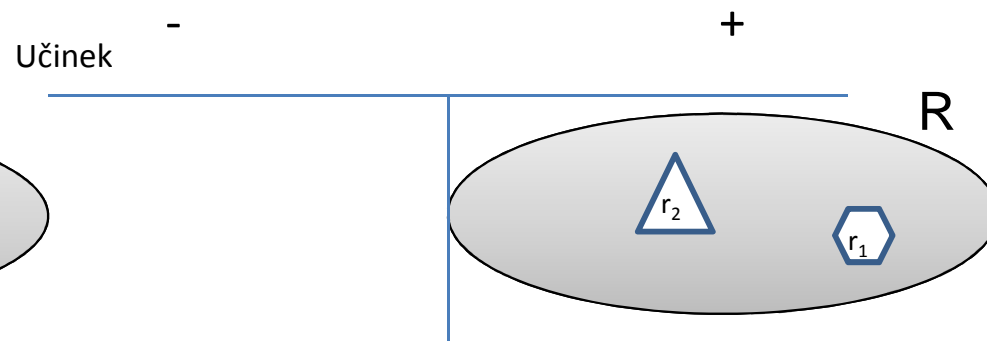
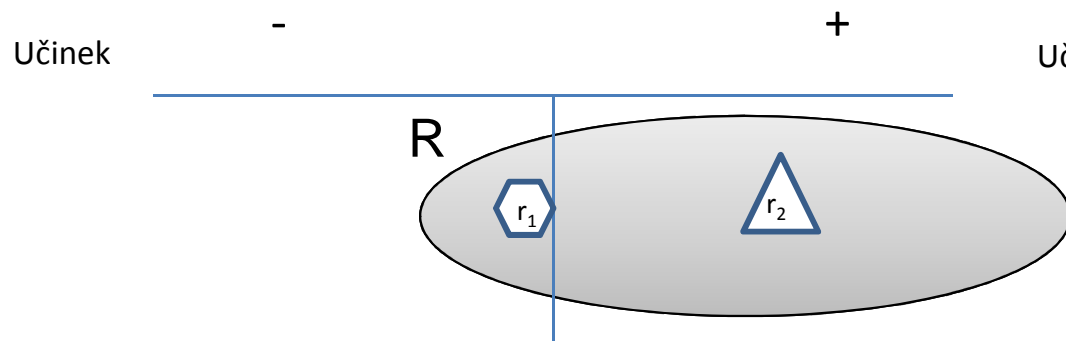
1. Disciplina v argumentih: vzročno-posledična vez (je logika pravilna?)
2. Identifikacija relevantnih dejstev (katere predpostavke so ključne?)
3. V primeru alternativnih teorij, omogoča identifikacijo najbolj verjetne

Abstraktni model vloge ekonomske vede

Enako ravnanje lahko koristi potrošniku ali pa mu škoduje, glede na okoliščine.

Tudi če so okoliščine (np struktura trga) jasne, ni vselej jasno za kakšno ravnanje gre.

Povzemimo

Osnova konkurenčnega prava je temeljni rezultat v ekonomiji: neoviran konkurenčni proces vodi k učinkovitosti in maksimalni blaginji potrošnika. Konkurenčno-pravni kriterij legalnosti je blizu ekonomskemu kriteriju učinkovitosti (razen, ko gre za presumptivno nezakonita dejanja). „Antitrust“ je zlitje pravne doktrine in ekonomije.

Ekonomija je koristna pri:

- Identifikaciji okoliščin v katerih lahko neko ravnanje škoduje blaginji (rules and effects based analysis).
- Ugotovitvi dejanskih okoliščin in/ali narave določenega ravnanja (npr ekonometrija, finančna analiza).
- V primeru alternativnih teorij, identifikaciji najbolj verjetne (s tem ko eksplicitno izpostavi predpostavke vsake posamezne teorije).
- Zagotavljanju intelektualne disciplino v argumentih. S tem pripomore k zmanjšanju pravne negotovosti na trgu.

Inkvizitorsni konkurenčno-pravni okvir v EU

EC (UVK) **zbira dokaze** v postopku in obenem sprejema **odločitve** glede zakonitosti ravnanja.

V postopku pogosto ni dobro organiziranega „tožnika“ → EC (UVK) deloma prevzame to vlogo (inquisitorial regime with a prosecutorial bias; Neven, 2006).

Kühn (2002), Coate and Kleit (1998), Parisi (2002): inkvizitorsni režimi pogosto vodijo k pristranskosti („hindsight bias“, kognitivna disonanca) → praviloma bodo uradniki pristranski **v smeri potrditve suma škodljivega ravnanja**. Skrb za kariero doda k temu.

Če je **cilj postopka razkritje in upoštevanje vseh informacij v odločitvi** je kontradiktoren pravni režim v teoriji superioren (Posner(1988), Milgrom and Roberts (1986), Froeb and Kobayashi (1996, 2001), Dewatripont and Tirole(1999)). Experimentalne študije to potrjujejo (Block et al. (2000, 2004)).

Posledice za vlogo ekonomije na sodišču

Sodišče lahko korigira inherentno nagnjenost konkurenčnopravnega okvira k pristranskosti. Da bi imelo takšen učinek bi sodišče v teoriji moralo preveriti:

- Da je EC (UVK) pravilno upoštevala vse relevantne dokaze;
- da je pravilno ugotovila dejansko stanje;
- da je pravilno izločila alternativne teorije, posebej tiste v okviru katerih ravnanje ne omejuje konkurence.

Ekonomija ima torej pomembno vlogo v konkurenčnopravnih postopkih pred sodiščem.

Vendar sodišče nima na voljo podobnih resursov kot EC (UVK) oziroma podjetja.

Posledice za vlogo ekonomije na sodišču

Pri ravnanjih, ki so škodljiva v vseh možnih okoliščinah, sodišču ni potrebno posvečati posebne pozornosti okoliščinam. Primer so kartelni dogovori.

Pri ravnanjih, ki so lahko v posebnih okoliščinah ekonomsko učinkovita, se lahko sodišče usmeri, da preveri to, da je agencija v zadostni meri pokazala, da te okoliščine niso izpolnjene.

Sodišče mora biti pozorno predvsem pri presoji ravnanj, ki so zelo pomembna za ekonomsko učinkovitost v širokem spektru okoliščin (nizke cene, promocije, popusti, skupna vlaganja).